

Spolufinancováno
Evropskou unií

**MS
MT**
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

edu.cz

7. odborný panel projektu IPs DATA

PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI A JEJICH PŘÍPRAVA V DATECH

18. 6. 2025

**Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Karmelitská 529/7, 118 00 Praha 1
místnost C081**

Název projektu: Datově-analytická podpora pro hodnocení a řízení vzdělávací soustavy ČR
Registrační č. projektu: CZ.02.02.XX/00/22_005/0002901

ANOTACE

Učitelé a pedagogičtí pracovníci ve všech druzích škol mají v procesu vzdělávání zcela zásadní a nenahraditelný význam. Ovlivňují, zda budoucí generace budou schopné plně rozvíjet svůj potenciál, zda budou efektivně komunikovat, vzájemně spolupracovat a učit se nové věci. Ve školách jsou zapotřebí dobře připravení a motivovaní učitelé, kteří jsou ve své profesi spokojeni a dovedou vytvářet kvalitní a spravedlivé učební prostředí pro své žáky.

Aby byl celý systém regionálního školství nejen udržitelný, ale navíc se jeho kvalita zvyšovala, je nezbytné věnovat pozornost jejich pregraduální přípravě a začínajícím učitelům. Školy navíc potřebují také schopné ředitele a kvalitní pedagogické vedení.

Cílem tohoto odborného panelu je představit dostupná data o učitelích, jejich pregraduální přípravě a o začínajících učitelích a diskutovat potřeby a podporu ve všech těchto fázích.

Odborný panel je členěn na tři tematicky zaměřené bloky. V prvním bloku se zaměříme na problematiku pregraduální přípravy učitelů. Po prezentacích dat a koncepcí MŠMT proběhne diskuse se zástupci neziskového sektoru, fakult připravujících učitele a studentů učitelství.

Náplň druhého bloku odborného panelu se bude týkat začínajících učitelů a dostupných dat a zjištění z šetření MŠMT. Zástupkyně NPI ČR také představí vyvíjený program pro uvádějící učitele. Následně proběhne diskuse i se zástupci neziskového sektoru a začínajících a uvádějících učitelů.

Třetí blok odborného panelu pak bude věnován podpoře a dalšímu vzdělávání pedagogů v průběhu kariéry. Dostupná data a zjištění představí zástupci MŠMT, ČŠI i akademického výzkumu. V závěrečné panelové diskusi budou o potřebách učitelů a jejich rozvoji diskutovat zástupci MŠMT, neziskového a akademického sektoru a fakult připravujících učitele.

- 9:15 – 10:00 Registrace účastníků**
- 10:00 – 10:15** ● **Úvodní slovo**
- 10:15 – 11:00** ● **1. BLOK: PREGRADUÁLNÍ PŘÍPRAVA UČITELŮ**
- Prezentující:**
*Markéta Molinek (IPS DATA MŠMT),
 Jana Fikrlová (MŠMT),
 Jan Koucký (Univerzita Karlova, PedF).*
- 11:00 – 11:30** ● **Diskuse k 1. bloku**
- Diskutující:**
*Matouš Bořkovec (MŠMT),
 Veronika Laufková (Univerzita Karlova, PedF),
 Linda Šimková (studentka Masarykovy univerzity, PedF),
 Petra Mazancová (Učitelská platforma).*
- 11:30 – 11:45** ● **Přestávka**
- 11:45 – 12:30** ● **2. BLOK: ZAČÍNÁJÍCÍ UČITELÉ**
- Prezentující:**
*Markéta Molinek (IPS DATA MŠMT),
 Libor Juhaňák (MŠMT),
 Romana Lisnerová (NPI ČR).*
- 12:30 – 13:00** ● **Diskuse k 2. bloku**
- Diskutující:**
*Matouš Bořkovec (MŠMT),
 Romana Lisnerová (NPI ČR),
 Hana Kuzníková (Začni učit),
 Jarmila Čechová (Učitel naživo),
 Marie Anna Hanzalová (Gymnázium Na Zatlance),
 Zuzana Janovová (Gymnázium Na Zatlance).*
- 13:00 – 13:45** ● **Přestávka na oběd**

Změna programu vyhrazena.

13:00 – 13:45 ● Přestávka na oběd

13:45 – 14:45 ● **3. BLOK: PODPORA A DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ
PEDAGOGŮ V PRŮBĚHU KARIÉRY**

Prezentující:

Silvie Příhodová (IPS DATA MŠMT),

Libor Klement (ČŠI),

Klára Harváňková (MUNI Brno),

Matouš Bořkovec (MŠMT).

14:45 – 15:30 ● **ZÁVĚREČNÁ DISKUSE**

Diskutující:

Matouš Bořkovec (MŠMT),

Veronika Laufková (Univerzita Karlova, PedF),

Petra Mazancová (Učitelská platforma),

Jarmila Čechová (Učitel naživo),

Klára Harváňková (MUNI Brno).

15:30 – 15:45 ● **Závěrečné slovo**

15:45 – 16:30 ● **Neformální diskuse**

16:30 ● **Zakončení panelu**

Změna programu vyhrazena.

PANELISTÉ

Abecední řazení

MATOUŠ BOŘKOVEC MŠMT

Pracuje jako vedoucí oddělení podpory pracovníků v regionálním školství. Zabývá se pregraduální přípravou a dalším vzděláváním a podporou pedagogických pracovníků. Je jedním z autorů *Kompetenčního rámce absolventa a absolventky učitelství*. Pracoval jako vedoucí výcvikového týmu organizace Učitel naživo a jako manažer vzdělávacích projektů v neziskovém sektoru. Čtyři roky pracoval jako učitel dějepisu a občanské výchovy na základní škole a nižším gymnáziu na částečný úvazek.

JARMILA ČECHOVÁ UČITEL NAŽIVO

Vystudovala Učitelství společenských věd na UK v Praze a speciální pedagogiku na MU v Brně. Pracovala na všech úrovních škol (od MŠ po VŠ), v běžném i speciálním školství, v klasických i inovativních školách. Prošla rolí učitele, speciálního pedagoga, mentora, supervizora i ředitele ZŠ. Aktuálně připravuje programy doplňujícího pedagogického vzdělání a podílí se na systémových změnách v pregraduální přípravě budoucích učitelů.

JANA FIKRLOVÁ MŠMT

Pracuje jako datová analytička v oddělení podpory pracovníků v regionálním školství, kde se zabývá pregraduální přípravou. Je odbornou garantkou *Národního šetření učitelských kompetencí začínajících učitelů a učitelů*, které se zaměřuje na sebehodnocení v učitelských kompetencích dle *Kompetenčního rámce absolventa a absolventky učitelství* a na adaptační období. Paralelně se věnuje doktorskému studiu psychologie na Masarykově univerzitě, na které zároveň působí jako vědecko-výzkumná pracovnice.

MARIE ANNA HANZALOVÁ

GYMNÁZIUM NA ZATLANCE

Je studentkou navazujícího magisterského studia Dramaterapie na PDF UPOL a Učitelství španělského a německého jazyka na FF UK. Nedávno začala učit na Gymnáziu Na Zatlance a ve své nové profesi se snaží kombinovat aktivizující, expresivní a kooperativní přístupy. Věřící, že naučit se domluvit je základním kamenem spolupráce a soužití ve společnosti.

KLÁRA HARVÁNKOVÁ

MASARYKOVA UNIVERZITA, FF

Působí jako odborná asistentka na Ústavu pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, kde se zabývá vzděláváním dospělých, rozvojem konceptu pracovní schopnosti a age managementu. V rámci výukové a lektorské činnosti se věnuje didaktice vzdělávání dospělých, diverzitě ve vzdělávání dospělých a řízení lidských zdrojů. Ráda propojuje znalosti a zkušenosti v oblastech mezigenerační spolupráce a respektu nejen v rámci vzdělávání dospělých, ale i k hledání účinných nástrojů k jejich podpoře. Je rovněž členkou multidisciplinárního týmu věnujícího se vývoji eHealth aplikace pro různé cílové skupiny.

ZUZANA JANOVÁ

GYMNÁZIUM NA ZATLANCE

Vystudovala Právnickou fakultu UK, ale vždy ji to táhlo k jazykům. Po rodičovské dovolené absolvovala program Učitel naživo, dnes učí španělštinu a angličtinu na Gymnáziu Na Zatlance v Praze. Zaměřuje se na aktivní zapojení studentů a na propojování cizích jazyků s jejich každodenními zkušenostmi.

LIBOR JUHAŇÁK

MŠMT

Pracuje jako datový analytik v oddělení podpory pracovníků v regionálním školství, kde se zabývá pregraduální přípravou. Podílel se na zpracování dat z Národního šetření učitelských kompetencí začínajících učitelek a učitelů. Paralelně působí jako odborný asistent na Ústavu pedagogických věd Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, kde se věnuje především výzkumu problematiky digitálních technologií ve vzdělávání. Zároveň se výzkumně dotýká témat jako seberegulované učení či pracovní schopnost učitelů.

LIBOR KLEMENT

ČŠI

Je odborníkem v oblasti primárního vzdělávání a speciální pedagogiky s bohatou praxí v národním i mezinárodním kontextu. Vystudoval obor primární vzdělávání a následně speciální pedagogiku na Pedagogické fakultě Univerzity Hradec Králové. Rigorózní zkoušku z pedagogiky složil na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Po celou svou profesní kariéru se věnoval pedagogice mladšího školního věku a speciální pedagogice, z toho sedm let jako ředitel základní a mateřské školy a v letech 2008–2017 působil jako učitel na Evropské škole v Lucemburku, kde prohloubil své porozumění vzdělávacím systémům v evropském prostoru.

V současnosti pracuje na ústředí ČŠI v Praze jako expert pro mezinárodní šetření. Od roku 2021 zastává pozici národního koordinátora mezinárodního šetření TIMSS, kde se aktivně podílí na výzkumu vzdělávacího systému ČR a jeho mezinárodním srovnávání.

JAN KOUCKÝ

UNIVERZITA KARLOVA, PEDF

Jan Koucký řídí Středisko vzdělávací politiky na Univerzitě Karlově, Pedagogické fakultě. V průběhu posledních 25 let vedl například týmy zaměřené na získávání a analýzu dat o zaměstnatelnosti a uplatnění absolventů vysokých škol, předvídání kvalifikačních potřeb a zapojil se do mezinárodních projektů. V rámci těchto aktivit zpracoval řadu studií pro Evropskou komisi.

V posledních letech vede projekty zaměřené na výzkum učitelů. Nejprve v letech 2020-2023 projekt Důvody nedostatku učitelů a poté v letech 2023-2026 projekt „Nedostatek učitelů, jak jej identifikovat, řešit a předcházet mu“. Cílem v současnosti řešeného projektu je vytvořit nástroje pro predikci budoucí nabídky a poptávky po učitelích a identifikovat klíčové přístupy, které mohou účinně předcházet jejich nedostatku a podporovat jejich nabídku, ale také pokračovat ve zjišťování příčin jejich nedostatku a ověřit možnosti zjišťování efektivity (přidané hodnoty) učitelů.

V letech 1990-1992, 1994-1996 a znovu v letech 2010-2011 byl Jan Koucký náměstkem ministra školství a v letech 1995-2006 v pozici poradce ministra působil jako zástupce ČR v OECD v Paříži. V letech 1990-1998 byl poslancem Parlamentu ČR a v letech 1993-1998 poslancem Parlamentního shromáždění Rady Evropy ve Štrasburku.

HANA KUŠNÍŘOVÁ

ZAČNI UČIT

Učitelka na ZŠ, designérka učitelských programů v organizaci Začni učit!. Zabývá se hlavně profesním sebepojetím, reflexí a provázením lidí, kteří s učitelstvím začínají. Učí také budoucí vyučující na PeDF UK.

VERONIKA LAUFKOVÁ

UNIVERZITA KARLOVA, PEDF

Působí na PeDF UK, kde se zaměřuje na formativní a školní hodnocení, didaktiku literární výchovy, čtenářskou gramotnost a literaturu pro děti. Zakládá si na týmové spolupráci a implementaci vědeckého poznání do reality školní praxe. Je spoluautorkou učebních textů a spolupracuje s řadou vzdělávacích institucí (MŠMT, ČŠI, NPI ČR, Bookstart, SKIP, Otevřeno, Začni učit!, Al dětem,...). Věnuje se lektorské činnosti, včetně vzdělávání provázejících učitelů.

ROMANA LISNEROVÁ

NPI ČR

Obsahová garantka programu pro uvádějící učitele NPI ČR a zároveň zakladatelka a ředitelka Gymnázia ARTION, pedagožka, koučka, mentorka a lektorka. Jako pedagožka působila v mateřské, základní i základní umělecké škole, „ředitelovala“ v konzervatoři a vyučovala na vysoké škole. Ve výuce i ve vedení kolegů využívá podporující přístup založený na svobodné volbě a zodpovědnosti. Věřící, že koučování a mentoring jsou přístupy, které pomáhají nalézat nový rozměr i smysl všeho, čemu se věnujeme. Proto mají své místo také ve školách.

PETRA MAZANCOVÁ

UČITELSKÁ PLATFORMA

Učitelka angličtiny a základů společenských věd, aktuálně ředitelka nově vznikající svazkové základní školy Pod Beckovem. Předsedkyně Učitelské platformy od roku 2017.

MARKÉTA MOLINEK **MŠMT**

Pracuje jako analytička a koordinátorka týmu datové analytické podpory věcným útvarům MŠMT a dalším organizacím v resortu školství. Zkušenosti z oblasti vzdělávání získala studiem Sociální pedagogiky na MUNI a vedením a sestavováním zážitkových výukových programů pro žáky i učitele nebo prací vychovatelky ve školní družině. K práci datové analytičky v projektu IPs DATA se dostala po absolvování rekvalifikačního kurzu organizace Czechitas zaměřeného na datovou analýzu.

SILVIE PŘÍHODOVÁ **MŠMT**

Pracuje jako analytička v projektu IPs DATA na MŠMT, do kterého přešla z oddělení statistických výstupů a analýz. Před příchodem na MŠMT působila jako analytička v oddělení mezinárodních šetření na České školní inspekci, kde se věnovala zejména šetření PISA. Má také dlouholeté zkušenosti z oblasti výzkumů veřejného mínění a průzkumu trhu. Vystudovala sociologii a sociální politiku na Fakultě sociálních studií MU v Brně.

LINDA ŠIMKOVÁ **MASARYKOVA UNIVERZITA, PEDF**

Je studentkou třetího ročníku Anglického jazyka se zaměřením na vzdělávání na Pedagogické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Mezi její dosavadní pedagogickou praxi patří výuka anglického jazyka v mateřské školce a doučování žáků základních i středních škol. V budoucnu se chce věnovat především výuce na středních školách. Věřící, že klíčem k úspěchu v učení je pedagoga empatie a respekt k žákům.

PROHLÍŽEČ VÝKONOVÝCH DAT VYSOKÝCH ŠKOL MŠMT

Prohlížeč výkonových dat vysokých škol MŠMT prezentuje agregovaná data ze Sdružených informací matrik studentů (SIMS). Jedná se o údaje o jednotlivých studentech vysoké školy zapsaných do bakalářského, magisterského nebo doktorského studijního programu.

Systém slouží primárně pro předávání informací o studentech mezi jednotlivými vysokými školami a MŠMT. Vysoké školy a jejich studenti tak mají možnost ověřit si historii studia ve vysokoškolském vzdělávání. Studenti se mohou například připravit na možné komplikace s financováním studia při případném překročení jeho standardní délky o více jak jeden rok. Nejedná se pouze o klasický databázový systém sloužící pro sběr informací, což má za následek, že při tvorbě agregovaných datových výstupů je pokaždé třeba zpracovat celou databázi SIMS za celou dobu její platnosti (tj. od 1. 1. 2001). Standardně se jedná o stav SIMS k 20. lednu, kdy se zpracovávají data do 31. prosince předcházejícího roku.

Studenti, ve všech formách studia, bez rozdílu pohlaví
00000 všechny veřejné a soukromé VŠ

rok	celkem	B	M	N	D	BM	MN	BMN
2001	203 449	42 979	135 076	12 033	16 491	175 894	146 676	187 368
2002	220 178	60 771	132 357	12 847	18 070	190 261	144 822	202 590
2003	243 718	90 083	123 883	14 202	20 041	210 674	137 728	224 261
2004	264 772	123 143	107 289	17 202	21 422	227 450	124 227	243 973
2005	289 465	153 951	93 444	23 997	22 310	244 465	117 155	267 758
2006	316 178	181 829	79 466	35 936	23 300	258 504	115 090	293 521
2007	343 945	207 804	65 183	51 460	23 963	270 434	116 319	320 633
2008	368 051	228 901	53 359	66 252	24 500	279 797	119 235	344 279
2009	388 991	243 369	46 074	79 247	25 484	287 176	124 903	364 245
2010	395 985	248 033	40 738	86 202	25 914	286 821	126 519	370 856
2011	392 040	243 890	37 484	89 639	25 649	279 612	126 737	367 107
2012	380 891	235 253	34 495	90 301	24 796	268 355	124 463	356 741
2013	367 769	224 461	33 188	88 933	24 719	256 398	121 802	343 630
2014	346 800	207 154	32 565	86 093	24 208	238 604	118 375	323 079
2015	326 422	192 270	31 770	81 349	23 861	223 045	112 881	303 014
2016	311 044	179 747	31 211	79 567	23 179	210 010	110 561	288 314
2017	298 663	172 110	30 807	75 926	22 132	202 103	106 547	276 930
2018	289 657	167 909	30 731	71 790	21 341	197 841	102 348	268 664
2019	288 579	170 036	30 864	68 908	20 871	200 131	99 608	268 046
2020	298 980	178 492	31 817	69 413	21 596	209 420	101 077	277 775
2021	303 621	182 123	32 520	69 955	21 335	213 758	102 318	282 668
2022	304 295	183 823	33 225	69 047	20 473	216 169	102 127	284 173
2023	308 515	188 184	33 977	68 944	19 745	221 263	102 741	289 110
2024	314 850	193 442	34 713	70 802	18 298	227 215	105 336	296 873

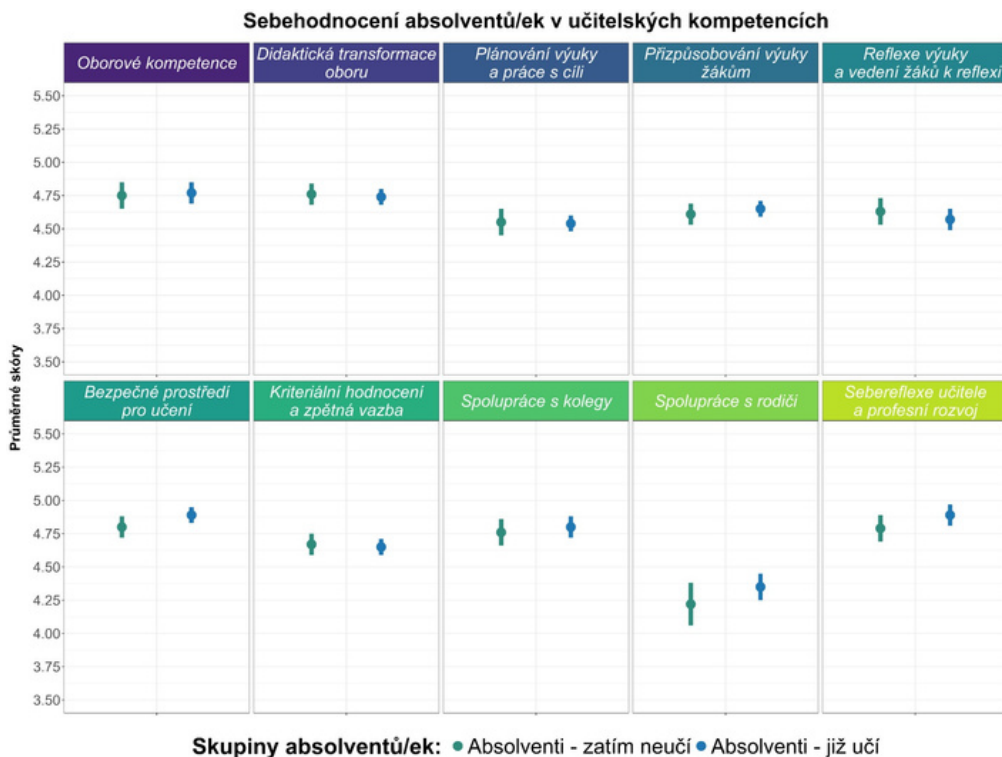

PROHLÍŽEČ
VÝKONOVÝCH DAT
VYSOKÝCH ŠKOL MŠMT

ABSOLVENTI A ABSOLVENTKY SI V UČITELSKÝCH KOMPETENCÍCH CELKOVĚ SPÍŠE VĚŘÍ

Absolventi a absolventky magisterského studia učitelství hodnotí své učitelské kompetence celkově pozitivně. Z grafu je patrná převaha souhlasných odpovědí u všech kompetenčních oblastí.

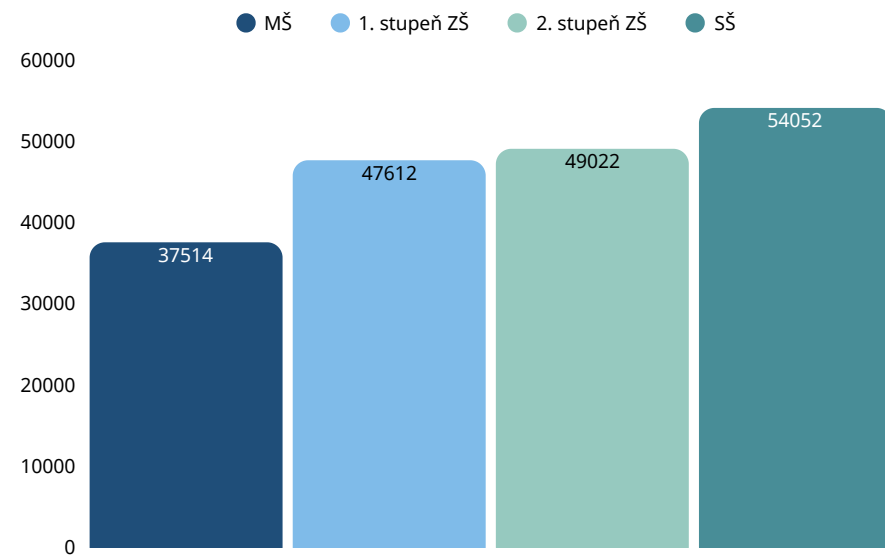
Mezi těmi, kteří již nastoupili do praxe, a těmi, kteří se na výkon učitelské profese teprve chystali, nebyly ve většině oblastí zjištěny rozdíly. Výjimkou byla oblast Spolupráce s rodiči, ve které vykazovali o něco vyšší míru sebedůvěry absolventi a absolventky, kteří již učili. Tato oblast byla zároveň hodnocena jako nejobtížnější, což může naznačovat, že se kompetence potřebné pro spolupráci s rodiči rozvíjejí až s delší učitelskou praxí.

Zdroj dat: MŠMT, Národní šetření učitelských kompetencí 2024, duben–červen 2024, dotazník na subjektivně vnímané učitelské kompetence.

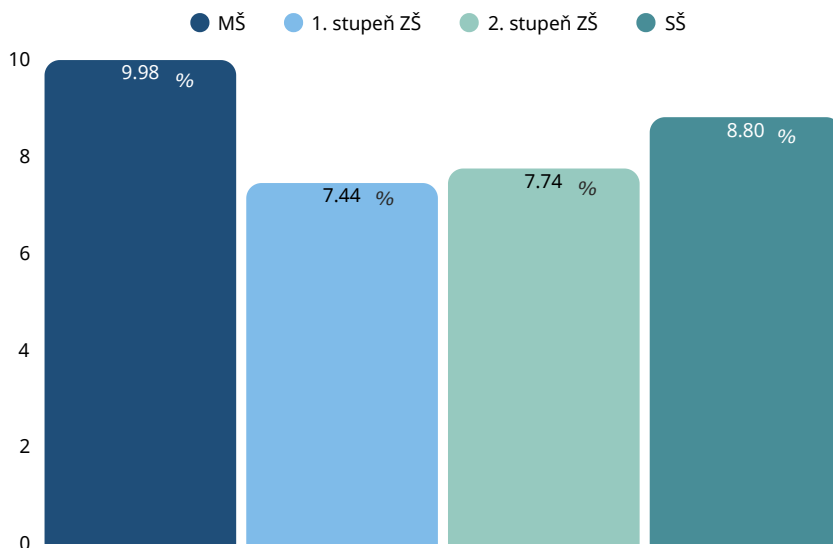
POČTY A PODÍLY ZAČÍNÁJÍCÍCH UČITELŮ V ČR

Celkový počet učitelů v roce 2024

Zdroj: MŠMT

Podíl začínajících učitelů (v 1. a 2. období) z celkového počtu učitelů v roce 2024

Zdroj: MŠMT

* Jedna osoba může být zastoupena i ve více kategoriích

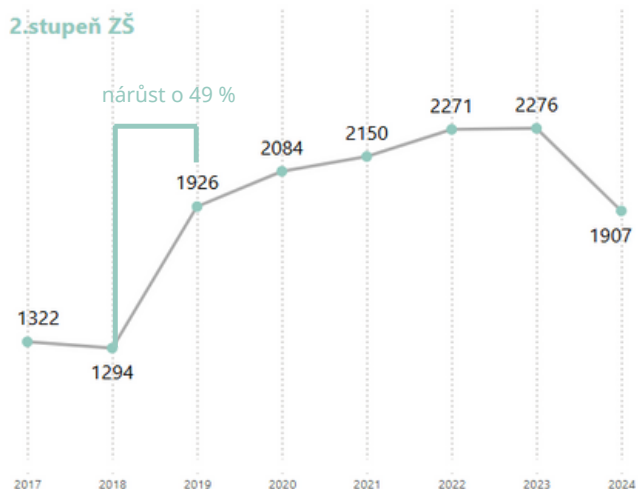
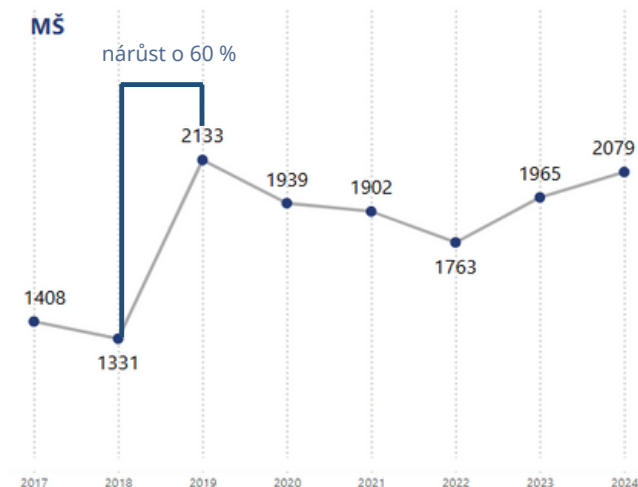
VÝVOJ POČTU ZAČÍNÁJÍCH UČITELŮ V ČR

MOŽNÉ DŮVODY NÁRŮSTU

Mezi lety 2018 a 2019 došlo ke skokovému nárůstu v platech učitelů, což mohlo motivovat zájemce, kteří původně učitelství nevystudovali, aby do učitelské profese nastoupili a kvalifikaci si časem doplnili prostřednictvím studia pedagogiky.

Dále se připravovala změna financování (od ledna 2020), která umožnila zaměstnávat více učitelů (bylo možné vytvářet více tříd s méně žáky atp.). Je pravděpodobné, že většina ředitelů/ek s tímto již počítala a přijímala nové učitele již v září 2019, protože třídy rozdělávali od začátku školního roku, nikoliv až od ledna.

Nárůst mohl také nastat vykazováním začínajících učitelů od roku 2017. Od tohoto roku si školy metodiku postupně osvojovaly a v následujících letech docházelo k zlepšení přesnosti vykazování.

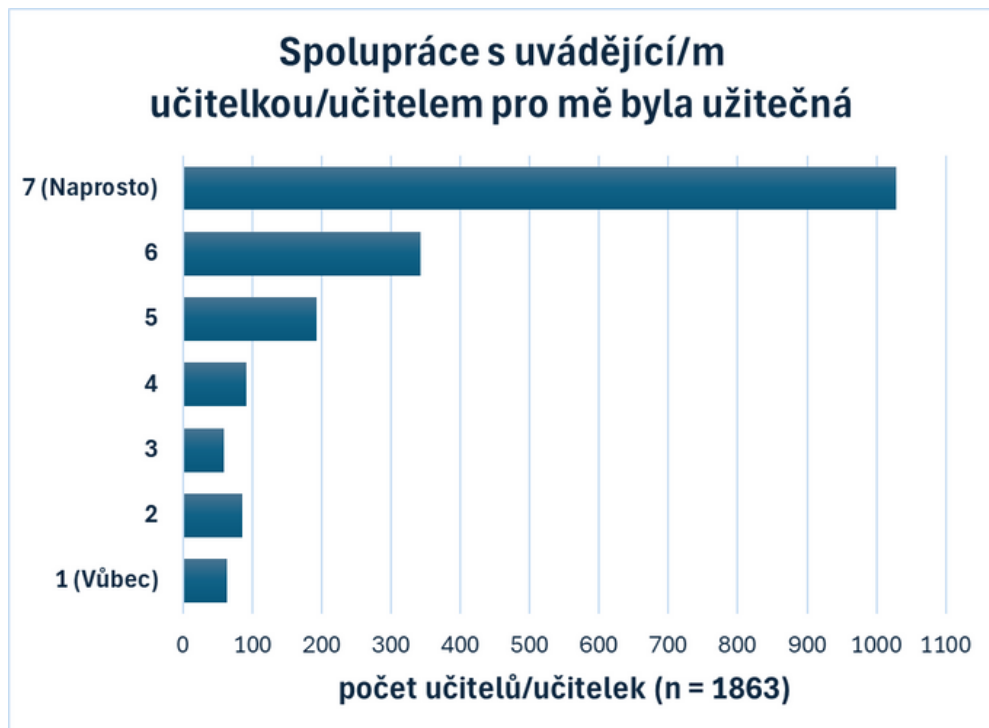
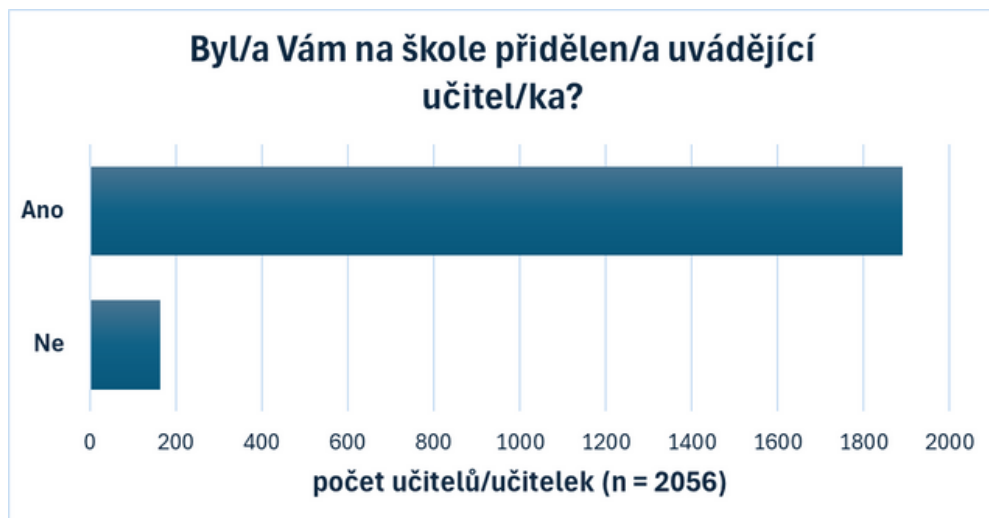

* Jedna osoba může být zastoupena i ve více kategoriích

Zdroj: MŠMT

ZAČÍNÁJÍCÍ UČITELÉ

NÁRODNÍ ŠETŘENÍ UČITELSKÝCH KOMPETENCÍ 2024

UVÁDĚJÍCÍ UČITELÉ A ADAPTAČNÍ OBDOBÍ ZAČÍNÁJÍCÍCH UČITELŮ

Souhrnný informační materiál Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Národního pedagogického institutu ČR, květen 2025

? CO JE TO ADAPTAČNÍ OBDOBÍ?

- Dvouleté období, během kterého je začínající učitel podpořen zkušeným kolegou – uvádějícím učitelem. Přesně je definováno v § 24a zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

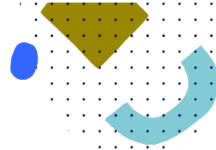
? KDO JE ZAČÍNÁJÍCÍ UČITEL?

- Každý učitel, od jehož nástupu do profese učitele neuplynuly více než dva roky. Tedy ten, kdo svou první pracovní smlouvu v roli učitele uzavřel před méně než dvěma roky (ať už na své současné škole či u jiného zaměstnavatele). Působení v jiné pedagogické roli, např. asistenta pedagoga, se do adaptačního období nepočítá. Stejně tak práce na DPP nebo DPČ. Započítává se tedy jen práce v roli učitele a pouze na pracovní smlouvu. Pro adaptační období nehraje roli, zda je učitel kvalifikovaný nebo ne.

? KDO JE UVÁDĚJÍCÍ UČITEL?

- Zkušený kolega začínajícího učitele s mentorskými dovednostmi, který:
 - naslouchá jeho prožívání a potřebám,
 - hospituje ve výuce začínajícího učitele (nekontroluje, ale podporuje),
 - pomáhá začínajícímu učiteli vyjasnit si rozvojové cíle, poskytuje mu podporu a zpětnou vazbu,
 - pracuje s ním na překonávání překážek a profesním rozvoji.
- Působí na všech druzích a typech škol, ve kterých jsou začínající učitelé a učitelky.
- Rozvíjí se v mentorských dovednostech (škola na vzdělávání uvádějících učitelů dostává finanční prostředky)
- Za svou podporu začínajícímu učiteli získává příplatek.

Normativy na adaptační období stanovuje MŠMT každoročně spolu s ostatními normativy pro financování regionálního školství územních samosprávných celků. Normativy pro rok 2025 naleznete zde. Rozpis rozpočtu pro jednotlivé školy na rok 2025, včetně částek přidělených na zajištění adaptačního období (AO), najdete v tomto dokumentu. Jsou zde uvedeny také částky, které Vaše škola, pokud je zřizována územním samosprávným celkem, obdržela na zajištění adaptačního období pro daný kalendářní rok.

? KDO UVÁDĚJÍCÍHO UČITELE VYBÍRÁ?

- Uvádějícího učitele přiděluje začínajícímu učiteli vedení školy s ohledem na mentorské dovednosti a odborné zkušenosti uvádějícího učitele.
- Podobu podpory je vhodné předem vzájemně vyjasnit; lze vycházet z dokumentů MŠMT a NPI ČR, viz níže.

? JAKÁ JE ROLE UVÁDĚJÍCÍHO UČITELE?

- Uvádějící učitel pomáhá začínajícímu učiteli zvládnout ty nejnáročnější úkoly, se kterými se v prvních dvou letech ve škole setkává.
 - Může se jednat o podporu se získáváním profesní sebejistoty, pomoc s řešením dobrého klimatu ve třídě a komunikací s rodiči.
- Plánuje pravidelná setkávání začínajícího učitele, uvádějícího učitele a vedení školy.
- Podpora by měla vždy vycházet z potřeb začínajícího učitele, proto je podstatné mu naslouchat, aby začínající učitel své potřeby mohl identifikovat a získal pomoc v jejich naplňování.
- Důležitá může být i podpora ve vyučovaném oboru a jeho didaktice. Společný obor je předpokladem pro sdílení oborových a oborově-didaktických dovedností. Shodný vyučovací předmět uvádějícího a začínajícího učitele však není podmínkou.

? KDE MOHU JAKO UVÁDĚJÍCÍ UČITEL ZÍSKAT PODPORU?

- Pro podporu uvádějících učitelů připravil Národní pedagogický institut ČR vzdělávací kurz „Chci být uvádějícím učitelem - aneb jak mohu podpořit svého začínajícího kolegu“, který bude probíhat od září/října 2025 na všech krajských pracovištích NPI ČR. Kurz v celkové časové dotaci 28 vyučovacích hodin je rozdělen do 6 setkání, zájemci se mohou přihlašovat prostřednictvím odkazu na webu ZDE. _____
- Lze využít také některý z kurzů mentoringu či kolegiální podpory pro učitele (nabízí řada poskytovatelů).
- Dále jsou pro adaptační období na webu NPI ČR k dispozici **příručky**:
 - Adaptační období začínajícího učitele z pohledu uvádějícího učitele
 - Adaptační období začínajícího učitele z pohledu začínajícího učitele
 - Adaptační období začínajícího učitele z pohledu vedení školya dokumenty: Cíle adaptačního období a Profil absolventa vzdělávacího programu pro uvádějící učitele
- Na webu MŠMT naleznete **Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství** (KRAAU), který popisuje profesní kompetence, k nimž míří studijní programy vysokých škol připravujících učitele a učitelky. Dokument obsahuje úroveň 2 „Začínající učitel/ka“, jež se vztahuje ke konci adaptačního období. KRAAU je vhodné využívat formativně pro sebehodnocení začínajícího učitele a popisnou zpětnou vazbu. Lze pracovat také jen s vybranou částí KRAAU podle potřeb. K dispozici je i verze v podobě kartiček.

CÍLE ADAPTAČNÍHO OBDOBÍ

Hlavní cíl:

Podpořit začínajícího učitele při jeho vstupu do profese tak, aby identifikoval své potřeby, získal pomoc v jejich naplňování, rozvinul své profesní kompetence a přemýšlení o kvalitě učitelské práce.

Z pohledu začínajícího učitele

• **Začínající učitel rozvine své přemýšlení o kvalitě učitelské práce s oporou o kompetenční rámec a sebereflexi.**

Rozvíjí všechny své profesní kompetence v souladu s Kompetenčním rámcem absolventa a absolventky učitelství, úroveň 2 (začínající učitel), s maximálním ohledem na své identifikované potřeby, tj. zvědomuje své silné stránky a dále na nich staví a rozvíjí své slabší stránky. Zvláštní důraz klade na:

- **Oblast 3 (Prostředí pro učení)** – s důrazem na vytváření bezpečného prostředí důvěry ve výuce i s kolegy
- **Oblast 5 (Profesní spolupráce)** – s důrazem na spolupráci s kolegy a také rodiči žáků
- **Oblast 6 (Profesní sebepojetí, rozvoj, etika a duševní zdraví)** – s důrazem na rozvoj svého profesního sebepojetí a sebevědomí

Z pohledu uvádějícího učitele

- **Uvádějící učitel podporuje začínajícího učitele v přemýšlení o kvalitě učitelské práce** s oporou o kompetenční rámec a sebereflexi.
- **Pomůže začínajícímu učiteli v rozvoji všech profesních kompetencí v souladu s Kompetenčním rámcem absolventa a absolventky učitelství**, úroveň 2 (začínající učitel), s maximálním ohledem na jeho identifikované potřeby, se zvláštním důrazem na:
 - **Oblast 3** (Prostředí pro učení) – s důrazem na vytváření bezpečného prostředí důvěry pro začínajícího učitele
 - **Oblast 5** (Profesní spolupráce) – s důrazem na podporu začínajícího učitele ve spolupráci s kolegy a také rodiči žáků
 - **Oblast 6** (Profesní sebepojetí, rozvoj, etika a duševní zdraví) – s důrazem na podporu rozvoje profesního sebevědomí začínajícího učitele
- Výše uvedených cílů **uvádějící učitel** dosahuje tím, že **mentorsky vede začínajícího učitele**:
 - Vytvoří s ním a pomáhá mu naplňovat zakázku/plán adaptace
 - Realizuje s ním minimálně 10 schůzek/školní rok; z toho alespoň 3 v triádě (uvádějící učitel, začínající učitel, vedení školy)
 - Z těchto 10 schůzek alespoň 6 zahrnuje náslech ve výuce s následnou reflexí (vždy min. 30 minut)

Z pohledu vedení školy

- **Seznámí se s Kompetenčním rámcem absolventa a absolventky učitelství.**
- **Podpoří uvádějící učitele v rozvoji mentorských dovedností** (Kritérium Kvalitní školy ČŠI – Pedagogické vedení školy; indikátor 2.3)
- **Podpoří uvádějícího učitele v rozvoji dalších dovedností pro výkon role uvádějícího učitele v rámci kurzu DVPP** (Kritérium Kvalitní školy ČŠI – Kvalita pedagogického sboru; indikátor 3.1)
- **Realizuje schůzky v triádě**: Začínající učitel, uvádějící učitel a vedení školy (Kritérium Kvalitní školy ČŠI – Pedagogické vedení školy; indikátor 2.3)

PROFIL ABSOLVENTA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO UVÁDĚJÍCÍ UČITELE

Kompetence uvádějícího učitele

- ✓ Porozumí své roli, dovednostem a činnostem spojeným s pozicí uvádějícího učitele.
- ✓ Spolupracuje s vedením školy na efektivním průběhu adaptačního období.
- ✓ Cíleně využívá své mentorské dovednosti na podporu začínajícího učitele a dále je rozvíjí.
- ✓ Nastavuje a udržuje ve spolupráci se začínajícím učitelem bezpečné prostředí důvěry.
- ✓ Poskytuje začínajícímu učiteli efektivní popisnou zpětnou vazbu.
- ✓ Vede začínajícího učitele k reflexi jeho výuky.
- ✓ Využívá Kompetenční rámec absolventa a absolventky učitelství k efektivnímu profesnímu rozvoji začínajícího učitele.
- ✓ Vede začínajícího učitele k sebereflexi a vědomému utváření profesního sebepojetí a sebevědomí.
- ✓ Pracuje na svém profesním rozvoji a na sebereflexi.

START V UČITELSKÉ PROFESI: Adaptační období a uvádějící učitelé a učitelky v praxi školy

Vstup do učitelské profese je klíčovým momentem, který zásadně ovlivňuje budoucí kariéru i motivaci nového pedagoga. Kurz je navržen tak, aby **nově nastupujícím učitelům a učitelkám** poskytl komplexní podporu během jejich **adaptačního období**, a zároveň vybavil **zkušené kolegy a kolegyně** efektivními nástroji pro roli **uvádějících učitelů**.

Chci být uvádějícím učitelem
– aneb jak mohu podpořit svého
začínajícího kolegu?

472 účastníků

Odkaz na stream k podpoře uvádějících učitelů ze dne 29.5. 2025: *Start v učitelské profesi: adaptační období a uvádějící učitelé a učitelky v praxi školy:*

Odkaz na přihlášení do kurzu *Chci být uvádějícím učitelem - aneb jak mohu podpořit svého začínajícího kolegu?:*

Školám chybí tisíce učitelů a situace se nadále zhoršuje. Predikce Pedagogické fakulty UK (2025) ukazují, že pokud se nic nezmění, během deseti let může ve školách chybět až 20 000 kvalifikovaných učitelů.

Učitel naživo ve spolupráci s PAQ Research realizoval v roce 2021 studii, která mapuje důvody, proč se lidé nehlásí ke studiu učitelství a ukazuje, jaká opatření mají potenciál situaci změnit.

Hlavní příčiny nízkého zájmu o učitelství

- nízké platy
- stávající podoba studia na fakultách, zejména kvalita praxe
- současná podoba učitelské profese, včetně nízké prestiže

Přečtěte si celou studii

4/10

učitelů zmiňují nedostatečnou didaktickou přípravu. Po dokončení studia se necítí být připraveni jít učit (Talis, 2018)

Pokud by se podařilo odstranit bariéry (a na pedagogické fakulty by se hlásili pouze uchazeči, kteří mají o učitelství zájem), mohl by vzrůst zájem o učitelství z 25 % na 41 %

Provázející učitelé - klíč ke kvalitnějším praxím

Zásadní vliv na kvalitu praxí a připravenost absolventů na realitu učitelství mají provázející učitelé. Tito zkušení pedagogové doprovází studenty na praxích, připravují s nimi výuku a poskytují jim zpětnou vazbu.

Díky reformě přípravy učitelů MŠMT a novele školského zákona, kterou na konci května 2025 schválila Poslanecká sněmovna, budou mít poprvé v historii nárok na systémovou podporu včetně finanční odměny a přípravného studia. Tato podpora se již dva roky pilotuje, aktuálně s 1 200 provázejícími učiteli na 400 školách.

Kvalitní praxe jsou pro připravenost absolventů na učitelství stěžejní. Je proto nezbytné, aby novelu schválil Senát a reforma pokračovala i v dalších letech.

Více
o provázejících
učitelích

Jen spokojení a motivovaní učitelé mají spokojené a motivované žáky

Proč jsme vznikli:

- 6 000 učitelů ve školách nemá pedagogickou kvalifikaci.
- V českých školách chybí min. 6 000 učitelů na plný úvazek, za 10 let bude chybět až 12 000 učitelů.
- Bez dostatečné podpory na škole každý 4. začínající učitel uvažuje o změně profese.
Mnozí učitelé mají nízkou spokojenost a malou motivaci pro překonání neúspěchů. **Téměř 50 % učitelů hrozí vyhoření.**

Příležitosti a řešení:

- Nad učitelstvím uvažuje asi 110 000 absolventů VŠ do 50 let.
- **30 000 z nich myslí změnu kariéry a nástup do školství vážně.**
- V ČR existuje potenciál téměř 6 000 akademicky talentovaných uchazečů o VŠ studium, kteří jsou otevření profesi učitelství, ale nepodali si přihlášku k jeho studiu.
- **Systematická podpora (začínajících) učitelů vede k posílení jejich sebedůvěry.** Tito učitelé pak důvěřují ve své schopnosti a dokáží najít jistotu v povolání, která se neustále proměňuje. Díky tomu mají pozitivní vliv na učení svých žáků.

Naše mise:

Dostaneme do škol motivované učitele a udržíme je v nich.

Jak to děláme?

viz následující stránka

Kroky na cestě k učitelství

Zájemci o učitelství

Dostaneme motivované a kvalitně připravené učitele do škol

*

Stávající učitelé

Uděláme motivované a kvalitně připravené učitele ve školách

*

Ze zpětných vazeb účastníků našich programů:

Zkus učit! mi pomohlo potvrdit si, že učit chci, pomohli jste mi i se získáním informací, jaké vzdělání potřebuji a nyní už mám skoro rok studia za sebou. V září na mě čekají prvňáčci. Je bezva, že jste mi poskytli možnost si vyzkoušet učení v reálu. Co děláte, má smysl. Díky moc ještě jednou za vše, ať se vám všem daří. (Absolventka programu Zkus učit!)

Už vím, že se stát učitelkou chci. Chci učit a chci učit na druhém stupni ZŠ. Takže si chci dodělat školu a doufám, že mi přesně poradíte jakou. I kdybych neměla začít učit hned, je to směr, kterým chci jít, a práce, kterou chci dělat. (Absolventka programu Zkus učit!)

(Účast v programu) Pomohla mi si opět o něco lépe ujasnit svou učitelskou vizi – kam vlastně směřuji. Ukázala mi, kde se momentálně nacházím – co vnímám jako své silné stránky. Navíc mi dala konkrétní metody a nástroje, jak této vize dosáhnout a o co se opřít – metody, rady, inspiraci, kompetenční rámec. (Absolvent Učitelstvého jiskření)

Nechci po sobě vše najednou, zaměřím se na jednu věc, na které budu ve svém sebepojetí pracovat. Je důležité se zaměřit na to, co se povedlo - pojmenovat si svůj (pedagogický) úspěch a uvědomovat si ho. Všechno je propojené, když se ve svém sebepojetí zaměřím na jednu věc, dost možná se tím zlepším a ovlivní to ty další. (Absolventka Učitelstvého jiskření)

1. Teachers' perceived work ability: a qualitative exploration using the Job Demands-Resources model

Autoři: Petr Hlad'o, Klára Harvánková (Masarykova univerzita) Hlad'o, P., & Harvánková, K. (2024). Teachers' perceived work ability: A qualitative exploration using the Job Demands-Resources model. *Humanities and Social Sciences Communications*, 11, Article 145. <https://doi.org/10.1057/s41599-024-02811-1>

Cílem studie bylo porozumět tomu, jak učitelé vnímají svou pracovní schopnost a jak ji ovlivňují pracovní nároky. Mezi klíčové negativní faktory patří nadměrné pracovní nároky, přetížení a narušená rovnováha mezi pracovním a soukromým životem.

Doporučení:

- Zvyšovat povědomí o významu pracovní schopnosti.
- Vytvářet podpůrné a zdravé pracovní prostředí.
- Podporovat rovnováhu mezi pracovním a osobním životem.

2. Antecedents of perceived teacher work ability: a comprehensive model across work and non-work domains

Autoři: Petr Hlad'o, Libor Juhaňák, Klára Harvánková (Masarykova univerzita) Hlad'o, P., Juhaňák, L., & Harvánková, K. (2025). Antecedents of perceived teacher work ability: A comprehensive model across work and non-work domains. *Frontiers in Psychology*, 16, Article 1557456. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1557456>

Studie analyzuje faktory ovlivňující pracovní schopnost 841 učitelů ZŠ. Vnímanou pracovní schopnost negativně ovlivňují vyhoření a kvantitativní pracovní nároky. Kvantitativní a emocionální pracovní nároky ovlivňují pracovní schopnost učitelů i nepřímo tím, že zvyšují riziko vzniku vyhoření. Pozitivní vliv na pracovní schopnost má podpora vedení školy a kolegů, a lze je tedy považovat za protektivní faktory.

Doporučení:

- Zavádět preventivní opatření proti vyhoření.
- Posilovat spolupráci a vzájemnou podporu mezi učiteli.
- Přijímat organizační kroky ke zlepšení rovnováhy mezi prací a soukromím.

Kontakt: doc. PhDr. Petr Hlad'o, Ph.D. – hlado@phil.muni.cz

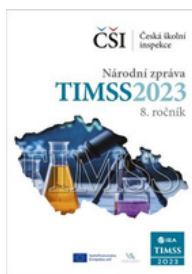
Mgr. et Mgr. Klára Harvánková, Ph.D. – harvankova@phil.muni.cz

Projekt: GA23-05312S – Výzkum vnímané pracovní schopnosti u učitelů 2. stupně základních škol

Národní zprávy TIMSS 2023

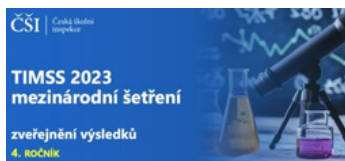

<https://csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Narodni-zprava-TIMSS-2023-4-rocnik>

<https://csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Narodni-zprava-TIMSS-2023-8-rocnik>

Videoprezentace zjištění z TIMSS 2023

<https://www.youtube.com/watch?v=dp04qAa4tQ8>

<https://www.youtube.com/watch?v=402kB46JFo0>

Národní zpráva TALIS 2018

<https://csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Rozsirene-vydani-narodni-zpravy-TALIS-2018>

Národní zpráva PISA 2022

<https://csicr.cz/cz/Dokumenty/Publikace-a-ostatni-vystupy/Narodni-zprava-PISA-2022>

PROBĚHLÉ ODBORNÉ PANELE

Do konce roku 2027 uspořádáme ve spolupráci s vybranými útvary MŠMT, Českou školní inspekci, přímo řízenými organizacemi, s odborníky z oblasti vzdělávání, akademiky a s neziskovými organizacemi 10 odborných panelů.

Níže naleznete témata a stručný popis pěti již proběhlých akcí. Načtením QR kódu přejdete na shrnutí, záznam a další materiály z příslušné akce.

1. PŘECHOD ŽÁKŮ MEZI ZÁKLADNÍ A STŘEDNÍ ŠKOLOU

18. 3.
2023

Byly prezentovány závěry z vybraných analytických studií a diskutována témata spojená s průchodem žáků vzdělávací soustavou, očekávaným demografickým vývojem nebo s plánovanými změnami v oblasti přijímacího řízení na střední školy.

2. PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V DATECH

18. 3.
2024

Představena byla vybraná data z domácích a zahraničních studií, předpokládaný demografický vývoj počtu dětí ve věku dvou až šesti let či změny v oblasti sběru dat a školské matriky. Dále byla diskutována témata týkající se aktualizace obsahu vzdělávání, odkladů povinné školní docházky či rovnosti ve vzdělávání.

3. KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

17. 6.
2024

Jednou z výzev žáků v dynamicky se proměňující společnosti je rozhodovat se o svém dalším vzdělávání nebo uplatnitelnosti na trhu práce. Uvedeným výzvám se lépe čelí za pomoci kvalitního a dostupného kariérového poradenství, o jehož budoucím nastavení diskutovali experti na tomto odborném panelu.

4. OD ANALÝZY K POCHOPENÍ: CO NÁM ŘÍKAJÍ DATOVÉ ANALÝZY PISA A PIRLS?

25. 11.
2024

Na odborném panelu byla představena a diskutována klíčová zjištění sekundárních analýz dat z šetření PIRLS 2021 a PISA 2022. Důraz byl kladen na využitelnost datově podložených zjištění ve třech oblastech: odstraňování nerovností ve vzdělávání, zlepšení školního klimatu a efektivní využívání ICT ve výuce.

5. DIGITÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V DATECH

5. 12.
2024

Odborníci na školskou statistiku a digitalizaci ve vzdělávání diskutovali témata týkající se rozvoje digitální infrastruktury ve školách, digitálních dovedností, využívání nástrojů generativní umělé inteligence (AI) a prevence rizik spojených s digitálními technologiemi.

6. PODPORA NADÁNÍ V REGIONÁLNÍM ŠKOLSTVÍ

30. 4.
2025

Odborný panel se zaměřil na téma nadaných žáků z pohledu dat a koncepcí. Byla diskutována problematika identifikace a vykazování nadaných žáků. Pozornost byla také věnována příkladům dobré praxe.

AKTUALITY A ANALÝZY NA EDU.CZ

Aktuality o aktivitách projektu a pozvánky na akce publikujeme na portále edu.cz v záložce „Pro vedení školy” – IPs DATA a také v naší skupině na Facebooku. Zde Vám přinášíme výběr toho nejzajímavějšího.

edu.cz

facebook

KOMPETENČNÍ RÁMEC ABSOLVENTA A ABSOLVENTKY UČITELSTVÍ

Implementace Kompetenčního rámce

Kompetenční rámec

Národní šetření učitelských kompetencí 2024

ZPĚTNÁ VAZBA K DNEŠNÍ AKCI

Co Vás na panelu zaujalo? Máte podnět pro zlepšení? Napadá Vás téma pro další odborný panel či konferenci? Budeme rádi za Váš názor. Vyplnění dotazníku zpětné vazby je anonymní.

KONTAKTY

SEKCE INFORMATIKY, STATISTIKY A ANALÝZ

Václav Jelen
vrchní ředitel sekce
vaclav.jelen@msmt.gov.cz

ODBOR ŠKOLSKÉ STATISTIKY A ANALÝZ

Petra Müllerová
ředitelka odboru
petra.mullerova@msmt.gov.cz

ODBOR ŠKOLSKÉ STATISTIKY A ANALÝZ

Hana Jelínková
hlavní manažerka projektu
hana.jelinkova@msmt.gov.cz

ODĚLENÍ ANALYTICKÉ PODPORY A PROJEKTOVÝCH VÝSTUPŮ

Stanislav Volčík
vedoucí oddělení
stanislav.volcik@msmt.gov.cz

ODDĚLENÍ SEKUNDÁRNÍCH ANALÝZ

Daniel Marek
vedoucí oddělení
daniel.marek@msmt.gov.cz

ODDĚLENÍ NÁRODNÍCH ANALÝZ

Barbora Večerková
vedoucí oddělení
barbora.vecerkova@msmt.gov.cz

ips.data@msmt.gov.cz

Skupina
IPs DATA

www.msmt.gov.cz
www.edu.cz

A series of horizontal lines for writing notes, spanning the width of the page.

A series of horizontal lines for writing notes, spanning the width of the page.

